

Met een enthousiasme waar de jaren geen vat op krijgen wervelt Jef Lingier door de Mijnstreek, de kiemplaats van het buurtopbouwwerk. Via boeiende vragen laat hij zijn gesprekspartners de geschiedenis vertellen van het buurtopbouwwerk in de regio. Die gesprekspartners zijn buurtwerkers, vrijwilligers, beleidsverantwoordelijken en commentatoren, die het allemaal van dichtbij “mee-maakten”.

Zij schetsen op vaak pakkende wijze een maatschappelijke evolutie die weliswaar vanzelfsprekend was, maar die -zoals dat vaak het geval is met evidente maatschappelijke veranderingen- niet alleen harde strijd nodig had, maar ook kracht van onderuit en bovenal bezielende overtuiging om uiteindelijk “de muur te laten vallen”.

Maatschappelijke vernieuwingen krijgen gestalte via mensen, ook hier. En het uitzonderlijke aan dit verhaal is dat precies die mensen aan het woord komen die hier zelf de actor van waren. Authentieke mensen, die er volledig voor gingen, weliswaar met vallen en opstaan, en voor wie buurtwerkopbouwwerk alles behalve een nine to five-job was.

Boeiende geschiedenis, jazeker, maar ook een beklijvende eindvraag: zal onze samenleving uiteindelijk voldoende respect kunnen blijven opbrengen om “iedereen te midden van zijn gelijken anders te laten zijn”?

Jef Gabriels, ereburgemeester Genk

De kracht van onderuit is de nostalgisch getinte titel van het boek van Jef Lingier.

De pionierstijd van het buurtopbouwwerk wordt geschetst aan de hand van boeiende interviews met de toenmalige hoofdrolspelers. Interviews die niet gespeend zijn van anekdotiek. Toch is het heden de rode draad doorheen de gesprekken.

De mijnontginning in Limburg is verleden tijd. En al is het buurtopbouwwerk onlosmakelijk verbonden met dit mijnverleden, de actualiteitswaarde van dit boek is zeer groot. De wereld is voortdurend in verandering, grenzen vervagen, culturen vermengen zich, normen en waarden krijgen een andere invulling; kortom de samenleving wordt complexer en samen leven wordt niet eenvoudiger. Omgaan met deze veranderingen en de sociale cohesie versterken blijven essentiële thema's. Buurtopbouwwerk kan mee het verschil helpen maken door sociale netwerken te versterken, door vanuit een inclusieve benadering de mensen uit de wijken ook in andere netwerken in te schakelen, door problemen aan te pakken maar vooral door mensen ertoe aan te zetten om zelf een oplossing uit te werken en zelf een positieve bijdrage te leveren volgens het principe ‘de kracht komt van onderuit’. Daarom moet integrale eerstelijnswerking versterkt worden en meer aandacht krijgen. Want het is daar dat het moet gebeuren!

Herman Reynders, gouverneur

Aan de hand van bevoorrechte getuigen schetst Jef Lingier in “De kracht van onderuit” een indringend beeld van het sociaal basiswerk in de meest kwetsbare buurten van de voormalige mijn gemeenten in Belgisch-Limburg. De auteur – zelf buurtopbouwwerker - doet dit met eerbied en respect voor iedereen die hij interviewt. En met een uitgesproken bekommernis voor de mensen in deze wijken zelf. Enkele geïnterviewden vertellen hoe priester Jef Ulburgs hen inspireerde, anderen hebben het over de moeizame relatie met het plaatselijk gemeentebestuur, of met de sociale woonmaatschappij.

Jef Lingier sluit de ogen niet voor specifieke problemen, zoals de overlast van kleine groepen jongeren die vooral schreeuwen om een beetje aandacht en waardering.

Ook opvallend is zijn vaststelling dat in de mijnstreek multiculturele eilanden ontstaan, waartussen bruggen moeten gebouwd worden, eerder dan het onbereikbare streven naar een grote multiculturele ‘meltingpot’.

“De kracht van onderuit” verhaalt niet alleen de geschiedenis maar schetst ook de problematiek en de kansen van het buurtopbouwwerk. In die zin is het boek een uniek document voor iedereen die een hart heeft voor de Limburgse samenleving.

Ivo Vandekerckhove, hoofdredacteur van Het Belang van Limburg